

Tungaviumik Inatsisissaq pillugu Isumalioqatigiisitamut suliaqartussaq

Inatsisartut aamma Naalakkersuisut aalajangerpaat isumalioqatigiisitaq pilersinneqassaaq Tungaviumik Inatsisissamik suliaqartussaq. pilersitsisoqassasoq Isumalioqatigiisitaq pilersinneqarpoq. Tungaviumik inatsisissamut siunnersuut Tungaviumik Isumalioqatigiisitaq suliarissavaa, suliarlu naammassipaat saqqummiunneqassalluni.

Isumalioqatigiisitaq politikikkut katitigaanera sapinngisamik partiinik tamani sinniisuffiunissaa kissaataavoq. Tungaviumik inatsisissamut siunnersuummik suliaqarnermi Nunarput pillugu ilisimasaqartut aamma ilisimasatigut piukkunnaateqartut ilaatinneqassapput.

Tungaviumik inatsisissamut missingiussaq Kalaallit Nunaanni tamat oqartussaaqataaneratigut akuerisaassaaq, inatsisinnilu tungaviussalluni Kalaallit Nunaat naalagaaffinngorpat.

Danmarkimi naalakkersuisut Namminersorlutillu Oqartussat isumaqatigiisuteqareerput, Kalaallit Nunaata namminiilivinnissaanik aalajangerneq inuiaat kalaallit aalajangerannik tungaveqassasoq.

Tungaviumik Inatsisissaq pillugu Isumalioqatigiisitaq suliaqartussaq

Tungaviumik Inatsisissaq pillugu Isumalioqatigiisitaq Kalaallit Nunaata Tungaviumik Inatsisissaanut siunnersuut immikkoortunut marlunnut piffissami marlunni assigiinngitsunut tungaviussamik siunnersuusiusaaq, tungaviumik inatsisissami alloriarfik siulleq namminersornerup nalaani atuutilersinnaalluni aamma Kalaallit Nunaat danskit inatsisinit tungaviusunit danskit naalagaaffiata sinaakkusiussaasa iluanni tapiliussaalluni. Nunap aqqissuussaananut aqunneqarneranullu maleruagassanut tungaviusussanut immikkoortup aappaa Kalaallit Nunaat inatsisinit tungaviusunit aamma danskit naalagaaffiannit anippat kalaallillu inuit namminerisaminnik naalagaaffimmik namminiilivissumik pilersitsippata aatsaat atulersinneqassaaq.

Nunap aqqissuussaananut aqunneqarneranullu maleruagassanut tungaviusussanut missingersuusiami inatsiseqarfiusup assinganut allanik aalajangersakkanik piareersaasoqassanersoq isumalioqatigiisitaq nammineq nalilerlugulu aalajangissavaa. Taamaalilluni nunap aqqissuussaananut aqunneqarneranullu maleruagassani tungaviusuni immikkoortup assingani piffissami danskit naalagaaffianiinnerup nalaani atuuttunik aalajangersagaqarluni, aamma aalajangersakkat nutaat aatsaat namminiilivittoqalerpat taarsiullugit atuutilernissaannut piareersimallutik. Imaluunniit assersuutigalugu nunap aqqissuussaananut aqunneqarneranullu maleruagassani tungaviusuni immikkoortunut ataasiakkaanut tamanut ataasiinnarmik aalajangersagaqarluni. Aalajangersakkat ilai piffissami danskit

naalagaaffianiinnerup nalaani atuutissapput, aalajangersakkallu sinneri Kalaallit Nunaat namminiilivippat atuutilissallutik.

Tunngaviusumik inatsisissamut isumalioqatigiissitap sulinerminit Inatsiseqarnermut ministereqarfik peqataatissavaa, taamaalilluni tunngaviusumik inatsisissami aalajangersakkanut missingiussaq ingerlaavartumik Inatsiseqarnermut ministereqarfiup nalilersorneqarsinnaaneri qulakkeerneqarlutik. Taamaalilluni tunngaviusumik inatsisissamut missingiutip imaa Naalagaaffiuteqatigiinnerup tunngaviusumik inatsisaata sinaakkusiussaata iluaniissinnaaneri qulakkeerneqarluni. Inatsiseqarnermut ministereqarfiup peqataatinnera qanoq ittuussanersoq isumalioqatigiissitap aalajangissavaa.

Kalaallit Nunaata namminiilivinnera atuutilerpat Kalaallit Nunaata naalagaaffimmik allamik pituttugaanngitsumik- Free association, atassuteqalersinneranik periarfissiisumik tunngaviusumik inatsisissaq pillugu isumalioqatigiissitap aalajangersakkanut missingersuusiussaq.

Isumalioqatigiissitap sulinini nammineq aqqissuutissavaa, tassunga ilanngullugu suleqatigiissitanik pilersitsisoqarsinnaanera. Isumalioqatigiissitap sulinermini atugassaminik kalaallit nunaanni qitiusumik allaffissuarmit, kalaallit nunaanni inuiaqatigiinnit aamma Kalaallit Nunaata avataanit immikkut ilisimasalinnik paasissutissanillu pissarsiniarsinnaavoq - aalajangersimasunik suleqataagallartussanilluunniit.

Killilersugaanngitsumik oqalliffiusinnaasunik apeqquteqarfiusinnaasunillu allanut oqaatigeqqusaanngitsunik ataatsimiinnernik ingerlatsinissamik pissutissaqartumik isumalioqatigiissitap pisariaqartitsisinnaavoq. Tamanulli ammanissaq Inatsisartullu ilanngunneqarnissaat eqqarsaatigalugit tunngaviusumik inatsisinut missingiummik inaarutaasumik annertunerusumik piginneqataanissaq aamma pingaartinneqartariaqarpoq.

Tunngaviusumik inatsisissaq pillugu Isumalioqatigiissitap katitigaanera

Tunngaviusumik inatsisissaq pillugu Isumalioqatigiissitap arfineq marlunnik ilaasortaqaassaaq, Isumalioqatigiissitarlu katiterneqassalluni, partiit tamarmik, Inatsisartunut qinigaasimasut, sinniisuutitaqartillugit. Qaqugukkulluunniit Inatsisartunut qinersinerup kingullerpaap kingorna Inatsisartuni partiit angissusaannik sanilliussineq apeqqutaatillugu partiit sinniisuutitaqartinneqassapput. Tamanna isumaqarpoq, qinersinerit akornanni Inatsisartut katitigaaneranni allannguutit Tunngaviusumik inatsisissaq pillugu Isumalioqatigiissitap katitigaaneramik allannguineramik kinguneqassanngitsut.

Partiit namminneq Inatsisartuni ilaasortaatitassaminnik Tunngaviusumik inatsisissaq pillugu Isumalioqatigiissitamut inassuteqassapput. Naalakkersuisunut ilaasortat Tunngaviusumik inatsisissaq pillugu Isumalioqatigiissitamut inassutigineqarsinnaanngillat. Isumalioqatigiissitami ilaasortat Inatsisartunit ataatsimiititaliap ”Tunngaviusumik inatsisissaq pillugu

Isumalioqatigiissitaq pillugu Ataatsimiititaliaq” tusarniaaffigereernerata kingorna Naalakkersuisunit akuerineqassapput.

Ilaasortassatut inassutigineqartut akornanni, Inatsisartunut qinersinermit kingullermit partii amerlanerpaanik taaneqartoq, Tunngaviusumik inatsisissaq pillugu Isumalioqatigiissitamut siulittaasumik toqqaassaaq, aammalu Inatsisartuni partiit anginersaasa tullianit isumalioqatigiissitami siulittaasup tullia toqqaarneqassaaq.

Inatsisartunut qinersinermit Inatsisartunut qinigaaqqinngikkaanni qinigassanngorteqqinngikkaanniluunniit Tunngaviusumik inatsisissaq pillugu Isumalioqatigiissitami ilaasorta, Isumalioqatigiissitamiit tunuartariaqarpoq, nutaamillu ilaasortassamik toqqaasoqarluni.

Taamaattoq, pissutsini immikkut ittuni, Isumalioqatigiissitamut Inatsisartuni ilaasorta qinigaaqqinngitsoq partiip inassutigeqqissinnaavaa. Ilaasorta Isumalioqatigiissitami ingerlaqqissinnaavoq, tamanna Naalakkersuisunit Isumalioqatigiissitalu siulittaasoqarfianit akuerineqarpat. Isumalioqatigiissitap siulittaasoqarfia Inatsisartunit tunuarpat, Naalakkersuisut kisimiillutik, akuerinnissinnaatitaapput, taakkua (Isumalioqatigiissitamut siulittaasooq siulittaasullu tullia) ingerlaqqissinnaanerannik.

Inatsisartutut akissarsiami saniatigut, Isumalioqatigiissitap ilaasortai akissarsiaqanngillat. Isumalioqatigiissitami ilaasortat, Inatsisartutut akissarsiaqanngitsut (imaluunniit suliuunnaarnersiutillit) Isumalioqatigiissitami sulinerminnuttaaq akissarsiaqassanngillat.

Isumalioqatigiissitami ilaasortat avataani soqutigisat apeqqutaatinnagit sulissapput.

Tunngaviusumik inatsisissaq pillugu Isumalioqatigiissitamut aalajangeeqataasinnaanatik peqataasartussat

Tunngaviusumik inatsisissaq pillugu Isumalioqatigiissitamut aalajangeeqataasinnaanatik aalajangersimasumik peqataasartussanik marlunniit sisamanut toqqaasinnaapput.

Tunngaviusumik inatsisissaq pillugu Isumalioqatigiissitaq marlunniit sisamanut aalajangersimasunik Tunngaviusumik inatsisissaq pillugu Isumalioqatigiissitamut aalajangeeqataasinnaanatik peqataasartussanik toqqaasinnaavoq, tamatumalu kingorna Isumalioqatigiissitap Siulittaasoqarfiata Naalakkersuisut ilisimatissallugu. Aalajangeeqataasinnaanani peqataasartussamik ataatsimik illuatungiliuttut toqqaanissamut periarfissinneqarput.

Anguniagaavoq, aalajangeeqataasinnaanatik peqataasartussat peqatigiillutik annertuunik pineqartumut tunngassutilinnut piginnaasaqarnissaat, inatsisilerinermit ilisimasaqassuseq (taannaannaanngitsorli) ilaatillugu.

Allat suliamut paasisimasallit, tassaasinnaasut pisortani oqartussaqaqarfinit sinniisut/immikkut ilisimasallit, soqutigisaqatigiiffiit, sumiiffimmi qinikkat imaluunniit inuit ilisimasatigut piginnaasallit, siulittaasoqarfiup qaaqqusineratigut Isumalioqatigiissitaq pillugu ataatsimiititaliaq tunuliaqutaralugu Isumalioqatigiissitami sulinermit peqataasinnaapput.

Isumalioqatigiissitami suliamut ilisimasaminnik misilittakkaminnillu aalajangeeqataasinnaanatik peqataasartussat tapersiuteqassapput, taamaattorli Isumalioqatigiissitamut allaqqitassiap imarisaa pillugu inaarutaasumi aalajangiinermi peqataasinnaanatik.

Inatsisartunut qinersinerup kingorna aallaavittut aalajangeeqataasinnaanatik peqataasartussat taarserneqartassanngillat.

Innuttaasunik akuutitsineq

Tunngaviusumik inatsisissaq pillugu Isumalioqatigiissitap sulinermini nunatsinni tikitassat tamaasa najuunnikkut qarasaasiatigullu angusassavai.

Isumalioqatigiissitap innuttaasut naapinnissaat isumagissavaa, eqqarsaataagallartunik saqqummiivigisarlugit aammalu pisunut najoqqutassianullu tunngasunut naleqartitallu pillugit takorluukkanut Isumalioqatigiissitap suliaanut qisuariaatit pissarsiarissallugit.

Ilisimasanik isumassarsiassanillu katersiniarluni, aammali naalagaafimmi eqqartussisarnermut tunngasut attuumassutillit tunngaviusut oqaloqatigiissutiginarlugit, najoqqutassiat naleqartitallu aammalu annertunerusumik tamakkununga tunngasut eqqarsaatersuutit inuiaqatigiinnut saqqummiunnissaannut peqataaniarluni Isumalioqatigiissitap aalajangiussinnaavaa ataatsimeersuaartitsinermik aqqissuussiniarluni.

Kalaallit Nunaanni innuttaasut tamarmik inatsisinut tunngaviusussanut isumalioqatigiissitamut siunnersuutinik saqqummiussinissamut pisinnaatitaaffeqarput.

Isumalioqatigiissitami ilaasortat, siulittaasoqarfik aggersitallu aalajangersinnaapput siunnersuut taamatut ittoq isumalioqatigiissitami qaqinneqassasoq, siunnersuut isumalioqatigiissitami suliareqqinneqarnissaanut tulluarpat.

Isumalioqatigiissitap nittartakkamik pilersitsissaaq, innuttaasut siunnersuutitut nassiussaat tassani tamanit atuarneqarsinnaassapput.

Tunngaviusumik inatsisissaq pillugu Isumalioqatigiissitap allattoqarfia

Isumalioqatigiissitap sulinerani isumalioqatigiissitamik kiffartuussinissamut tulluurtumik annertussusilimmik allattoqarfimmik isumalioqatigiissitap nammineq pilersissavaa allaffeqarfimmullu pisortassamik atorfinitsitsissalluni Naalakkersuisunut tusarniaanerp kingorna.

Tunngaviusumik inatsisissaq pillugu Isumalioqatigiissitap suleriaasissami ilusilersornissaa nammineq aalajangissavaa aammalu allaffeqarfissami sumiinnissaa aaliangissallugu.

Piffissamut killissaliussat

Anguniagaavoq, isumalioqatigiissitap pilersinneqarneraniit ukiut pingasut qaangiutsinnagit sulineq naammassissasoq, aamma Kalaallit Nunaata aqqissuussaananeranut aqunneqarneranullu maleruagassanut tunngaviusunut missingersuummik imaqartoq isumaliutissiisutini naammassippagu saqqummiunneqassaaq. Pisariaqassappat isumalioqatigiissitap sulinermini

piffissamik sivitsortinnissaanut periarfissaqarpoq, sivitsuineq Naalakkersuisunit akuerineqassaaq.

Aningaasalersuineq

Tungaviusumik inatsisissaq pillugu Isumalioqatigiissitaq, isumalioqatigiissitamut allattoqarfik ilanngullugu, aningaasanut inatsimmi nammineq konto pingaarneq (konto pingaarneq 73.03.01) aqutigalugu aningaasalersorneqassaaq. Isumalioqatigiissitap allattoqarfiata pilersinneqarnera, aamma Isumalioqatigiissitap sulinerata aningaasalersorneqarnera, allattoqarfimmik aningasalersuineq angalanerillu ilanngullugit sinaakktip tamatuma iluani akilerneqassapput.